

2. Phithakkitnukoon Santi, Wolf Malima I., Offenhuber Dietmar, Lee, David, Biderman Assaf, Ratti Carlo. Tracking trash // IEEE Pervasive Computing. –2013. – No. 12(2). – pp. 38–48 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://oro.open.ac.uk/35876/108/TT.pdf>
3. Ratti Carlo, Claudel Matthew. The City of Tomorrow: Sensors, Networks, Hackers, and the Future of Urban Life. – New Haven, CT: Yale University Press, 2016. – 192 p.
4. Sobolevsky Stanislav, Sitko Izabela, Tachet Des Combes Remi, Hawelka Bartosz, Murillo Arias Juan, Ratti Carlo. Money on the Move: Big Data of Bank Card Transactions as the New Proxy for Human Mobility Patterns and Regional Delineation. The Case of Residents and Foreign Visitors in Spain// IEEE International Congress on Big Data (BigData Congress). – 2014. – vol. 00. – pp. 136–143 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://github.com/bbvadata/bbvadata\\_papers](https://github.com/bbvadata/bbvadata_papers)

**Пастернак О.І.,**

к.е.н., науковий співробітник

ДУ «Інститут регіональних досліджень ім.М.І.Долішнього НАН  
України»

### РОЗВИТОК МІСТ НА ЗАСАДАХ КРЕАТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ

Сучасний етап розвитку економіки характеризується активізацією уваги до розвитку не лише країн чи регіонів, а й міст, якими цікавляться інвестори, підприємці, нові мешканці. Більш конкурентоспроможними можуть стати лише ті адміністративно-територіальні одиниці, які розвиваються на засадах креативності та інноваційності. Ефективний розвиток міста більше залежить не від потенціалу самої території чи природних ресурсів, а від креативності її мешканців.

Для того, щоб стимулювати розвиток міст, необхідно сприяти формуванню потенційних точок інноваційного розвитку, які б акумулювали знання, інновації, технології, управлінські методи, передові практики, креативний людський потенціал. Це сприятиме економічному розвитку міста та підвищенню його конкурентоспроможності, зокрема реалізації підприємницьких ініціатив, створенню нових робочих місць, залученню креативних працівників.

Формування креативних екосистем є одним із перспективних напрямів інноваційного розвитку міст. В країнах-членах ЄС креативні індустрії є прибутковим

сектором економіки. Розвиток економіки знань свідчить про ефективність співпраці, яка ґрунтується на перетині бізнесу, мистецтва, інновацій та технологій. Серед сфер, в яких використовується креативний фактор, можна назвати дизайн, кінематограф, рекламну діяльність, архітектуру, моду, мистецтво, книговидавництво, комп'ютерні ігри та інформаційні технології, музику, засоби масової інформації, театр тощо. Такий широкий перелік дозволяє реалізувати надбання креативної економіки практично в будь-якій сфері життя.

Світовий досвід демонструє доцільність використання здобутків креативної економіки, зокрема нових управлінських моделей співпраці таких як коворкінг, ревіталізація, креативні хаби, креативні кластери, арт-інкубатори. В Україні є декілька успішних проектів, зокрема клуб Closer на території стрічкоткацької фабрики у Києві на Подолі, багатофункціональний хаб колишній ДШК на лівому березі Києва, арт-завод ПЛАТФОРМА, де зараз проводять фестивалі вуличної їжі, діє коворкінг та відбуваються концерти, київський ВДНГ [1], Ізо-студії на території промислового підприємства, навчально-виробничий комплекс «Гогольфест» на території промзони, проект «Фабрика повидла» у Львові на території закинутого консервного заводу в районі Підзамче [2], проект «Креативний квартал» - новий багатофункціональний простір для підприємців, великий інноваційний культурний хаб, який передбачає стартап-бокси, коворкінги, антикафе, креативний ресторан, центр розвитку дітей, хакер-спейси, творчі майстерні, еко-парк, центр урбаністики тощо [3]. Проте практика показує, що потенціал творчих видів економічної діяльності в Україні залишається значною мірою нереалізованим.

Що стосується коворкінгів, то аналіз продемонстрував, що найбільше їх функціонує у Києві (28 коворкінгів станом на 2017 р.; 35 – станом на 2018 р.) [4]. Серед інших міст лідерів – Харків, Одеса, Львів, Дніпро. З'являються коворкінги також у менших містах, таких як Тернопіль, Житомир, Маріуполь, Чернівці, Черкаси. В 2018 р. їх загальна кількість за даними різних джерел коливається від 48 до 61 об'єкта. Тобто можна констатувати тенденцію до поширення коворкінгів не лише у великих містах, а й в менших.

На сьогодні коворкінги є новою екосистемою, мережею людей, об'єднаних ідеями, новими технологіями та креативністю. В світі останнім часом з'являються спеціалізовані за певними секторами коворкінги, які об'єднують працівників одного виду діяльності. У Мілані, зокрема, така форма праці є настільки популярною, що кількість коворкінгів стрімко зростає, а міська рада компенсує пост-фактум оплату робочого місця в коворкінгу для бажаючих [5].

Концентрація на певній території незалежних працівників креативної індустрії (фрілансерів, бізнесменів, митців, художників, дизайнерів, веб-дизайнерів, програмістів) має позитивний вплив на розвиток території, де створюється «ядро креативу», яке здатне об'єднати навколо себе чималу кількість працівників креативних індустрій, що дозволить проводити виставки, мистецькі заходи, фестивалі або ж реалізовувати нові стартапи, творчі або бізнесові проекти тощо.

Ревіталізація закинутих об'єктів промисловості, наприклад шахт, заводів, промзон, старих трамвайних депо, з метою реалізації там коворкінгів, арт-кластерів, хабів, арт-інкубаторів сприятиме ефективному використанню наявних закинутих ресурсів, яких є досить багато в українських містах, особливо які колись були промисловими.

Розвиток своєрідних творчих екосистем дозволить містам генерувати свіжі ідеї та успішно їх реалізовувати. Саме тому державна економічна політика повинна стимулювати інновації, підтримку експериментів та творчих підходів і сприяти розвитку в більш широкому масштабі.

З метою активного розвитку креативних індустрій в Україні необхідними є такі кроки:

- активна реклама нових моделей співпраці в мас-медіа, особливо в мережі Інтернет та соціальних мережах;
- презентація досвіду успішних проектів як зарубіжних, так і українських у друкованих рекламних матеріалах, рекламі в ЗМІ, на навчальних семінарах для органів влади і зацікавлених осіб;
- вивчення та поширення іноземного досвіду відкриття коворкінгів, хабів, арт-інкубаторів тощо;
- підтримка органами влади відкриття таких закладів, допомога у пошуку вільних територій та приміщень для їх реалізації.

### Список літературних джерел

1. Салій Ю., Кайдан Т. Від сквотів до хабів: звідки береться креативна економіка // Українська правда / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://life.pravda.com.ua/culture/2015/10/21/202073/>
2. Мисак Н. Культура і міська регенерація// Регенерація індустріальних споруд в Україні. Результати воркшопу 24-27 вересня 2014 у м. Львові [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

[http://culture.in.ua/media/7516/workshopregeneration\\_low\\_quality.pdf](http://culture.in.ua/media/7516/workshopregeneration_low_quality.pdf)

3. Перехрест О. «Креативний квартал» - це «Дзига» 90-х. Кому потрібна реновація старого трамвайного депо. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://zaxid.net/news/showNews.do?kreativniy\\_kvartal\\_\\_tse\\_dzia\\_90h&objectId=1382278](http://zaxid.net/news/showNews.do?kreativniy_kvartal__tse_dzia_90h&objectId=1382278)

4. Каталог коворкінгів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.coworking.com.ua/>

5. Комаревич О. Коворкінги в Мілані: як працювати разом [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [www.milanweek.ru/coworking-в-милане/](http://www.milanweek.ru/coworking-в-милане/)

**Posternak I.,**

PhD in Technical Sciences, Associate Professor,  
Odessa State Academy of Civil Engineering and Architecture

**Posternak S.,**

PhD in Technical Sciences, Associate Professor,  
The Private Company "Composite", Odessa

## **CORPORATE R&D URBAN PLANNING COMPLEX FOR RECONSTRUCTION OF CITY CAPACITIES: NECESSITY OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN THE CITIES**

Cities are considered as the numerous generations of a human society that have thousands years of existence. Destinies of cities are various and instructive: some of them have ceased to exist for a long time, others have grown to enormous proportions; some remained oblivious, others became world-famous. In the ancient history, most cities were clearly manifested in the nature of their layout and silhouette. Each epoch and society spontaneously or deliberately transformed and adapted cities that inherited from the previous epochs certain features.

In urban planning there is a tendency for integration, both in the field of production of goods, and in the field of management; expanded reproduction leads to further increase of the level of labor division, concentration and specialization of construction production, the intensification of the exchange of results in industrial and economic activity.

The Readiness for the Future of Production Report 2018, presented by the World Economic Forum (WEF), states that the country's readiness for the future will be determined by two factors: how scaled and complex the structure of production is, and how strong the five